

Warszawa, 31 lipca 2019 r.

Do:

**Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
im. Błogostawionego księdza Jerzego
Popiełuszki
we Włocławku
ul. Wieniecka 49
87 – 800 Włocławek**

Wniosek

o wprowadzenie zmian i podjęcie działań

Na podstawie art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst Jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz.267 z późn. zm.), dalej „KPA” składam w imieniu Fundacji Rodzić po Ludzku z siedzibą w Warszawie wniosek o:

a. przeprowadzenie wewnętrznej kontroli w następujących obszarach:

- przestrzegania przez personel oddziału ginekologiczno-położniczego praw pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem praw związanych z szacunkiem i godnością kobiet określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (dalej: „Standard”).

b. przekazanie Fundacji informacji dotyczących przyczyn zaistniałych wydarzeń w Państwie szpitalu:

- zachowań niosących znamiona przemocy słownej (wyśmiewanie, krzyczenie, komentowanie wyglądu) powodujących naruszenie m.in. art. 47 Konstytucji RP, art. 20 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (dalej: „ustawa”),
- podejrzenia zastosowania metod aktualnie nie rekomendowanych w medycynie (np. chwyt Kristellera).

c. przeprowadzenie wewnętrznych szkoleń uwzględniających przepisy prawa regulujące opiekę okołoporodową w Polsce w tym:

- Standardu, ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz standardów medycznych Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego i Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego w zakresie opieki okołoporodowej oraz laktacji,
- szkoleń z obszaru umiejętności miękkich tj. komunikacja z pacjentami, radzenia sobie ze stresem, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, zapobiegania braku szacunku i nadużyć w opiece okołoporodowej.

d. zapewnienie personelowi medycznemu dostępu do wsparcia psychologicznego, korzystania ze stałej superwizji,

e. wystosowanie apelu lub innej formy zwrócenia uwagi personelu medycznego (np. materiały, broszury typu handout) na kwestie związane z komunikacją z pacjentami,

f. stworzenia własnego systemu zbierania informacji od pacjentek, ale co ważne również personelu placówki, który przewidywałby możliwość zapewnienia bezpieczeństwa osobom sygnalizującym nieprawidłowości lub wręcz zapewnienia im anonimowości.

Zgodnie z art. 237. § 1 KPA mają Państwo obowiązek odpowiedzieć na wniosek bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

Uzasadnienie

I. Część ogólna

1. Pragniemy podkreślić, że Fundacja Rodzić po Ludzku jest organizacją pozarządową, której celem jest m.in. poprawa jakości opieki okołoporodowej w Polsce. Jednym z naszych priorytetów jest monitorowanie przestrzegania prawa w placówkach położniczych.
2. W najnowszym raporcie Fundacji „Opieka okołoporodowa w Polsce w świetle doświadczeń kobiet” przedstawione zostały informacje na temat aktualnej sytuacji w opiece okołoporodowej w Polsce w oparciu o informacje zebrane od blisko 10 tys. kobiet, które urodziły w ostatnich latach. Zagadnieniem, które w sposób szczególny starano się

pogłębić w zrealizowanym badaniu była relacja personel medyczny - kobieta. W trakcie monitoringu realizowanego od lutego 2018 r. zostało zebranych blisko 45 tys. ankiet w tym 250 ankiet dotyczących opieki okołoporodowej w Państwa placówce. Analiza w zakresie wypowiedzi otwartych (komentarzy) zebranych ankiet oraz zgłoszenia indywidualne od 250 kobiet, które rodziły w Państwa szpitalu, a także komentarzy na prowadzonym przez Fundację portalu www.gdzierodzic.info, stały się powodem złożenia niniejszego wniosku do Państwa placówki, co omówiliśmy w dalszych punktach wniosku.

3. Nadrzędnym celem w działaniach Fundacji jest ochrona i polepszanie realizacji zadania stawianego przez art. 63 ust. 3 Konstytucji tj. zapewniania szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom i kobietom ciężarnym przez władze publiczne. Z perspektywy Fundacji prócz praw pacjenta, tę ochronę władze chciały zabezpieczyć wprowadzając Standard. Kontrola obywatelska Fundacji realizacji tych zasad przez jednostki uczestniczące w świadczeniu usług medycznych kobietom ciężarnym, służy więc, w ocenie Fundacji, interesowi publicznemu dekodowanemu na poziomie ww. normy konstytucyjnej.
4. Wybrane komentarze, będące podstawą wniosku, stanowią załącznik do niniejszego pisma.
5. Fundacja nie przesądza, że opisane w komentarzach stany faktyczne lub opinie odpowiednie miały faktycznie miejsce lub są w związku z tym zasadne. Niemniej chcemy zwrócić uwagę, że brak możliwości weryfikacji anonimowych sygnałów jest elementem swoistym dla nich, lecz nie powinien być powodem ich odrzucenia. Poza tym szpitale jako jednostki, których dotyczą te sygnały mają większe możliwości zbadania ich zasadności np. poprzez przeprowadzenie wewnętrznych kontroli lub postępowań wyjaśniających. Jednakże Fundacja podkreśla, że system dodawania komentarzy i opinii został tak przygotowany, aby wykluczyć ewentualny automatyzm dodawania treści. Co do zasady dodawanie swoich opinii wymaga poświęcenia czasu oraz przygotowania odpowiedzi.
6. **Załączone komentarze i odpowiedzi stanowią przykłady i powinny być traktowane jako sygnały do podjęcia działań prewencyjnych lub wyjaśniających (kontrolnych) w ramach jednostki.** Mogą być też materiałem pomocnym dla rekonstrukcji perspektywy pacjentek i ich percepcji ewentualnych, niewłaściwych zachowań personelu również w ramach potrzeb szkoleniowych wewnątrz placówki.

II. Część szczegółowa - potencjalne naruszenia

1. Na wstępie trzeba podkreślić, że wszystkie ewentualne zachowania opisywane w komentarzach mają jeden wspólny mianownik - jest nim godny poród. Jako prawo kobiet rodzących, potencjalnie narażone w mniejszym lub większym stopniu na ich łamanie. Prawa pacjenta jako prawa człowieka mają swoje źródło właśnie w przyrodzonej i niezbywalnej godności istoty ludzkiej. Prawo do świadczeń zdrowotnych w tym w trakcie porodu, poszanowania godności i intymności, informacji, tajemnicy, wyrażania zgody na zabiegi. Wszystko razem rozbudowane o tzw. standard okołoporodowy - buduje system prawny ochrony godności rodzącej kobiety i rodzącego się dziecka w tym szczególnym okresie, w którym są tak zależni od opieki ludzi w ich otoczeniu - najczęściej personelu medycznego danej placówki ochrony zdrowia. Warto podkreślić, że choć samo świadczenie medyczne od strony czystej wiedzy i sztuki jego wykonania to warunek *sine qua non* dla jakiegokolwiek pozytywnej oceny przebiegu opieki medycznej, to zachowanie całego kompleksu praw pacjentki i standardów wprost nie odnoszących się do stricte sztuki medycznej - również stanowi ważny element oceny i wykonywania świadczeń medycznych zgodnie z należytą starannością.
2. Wskazujemy, iż na pytania dotyczące poszanowania godności i prawa do intymności zostały udzielone następujące odpowiedzi:

Czy w czasie obchodu, badań lekarskich uszanowano Pani intymność?

Czy w czasie obchodu, badań lekarskich uszanowano Pani intymność?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 119

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Zdecydowanie tak	18	15%
Raczej tak	59	50%
Raczej nie	30	25%
Zdecydowanie nie	8	7%
Trudno powiedzieć	4	3%

Dlaczego ma Pani poczucie, że nie uszanowano Pani intymności w czasie obchodu, badań lekarskich? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Dlaczego ma Pani poczucie, że nie uszanowano Pani intymności w czasie obchodu, badań lekarskich? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

[zobacz wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 38

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Inne kobiety mogły obserwować to badanie	36	95%
Inne kobiety słyszały rozmowy z personelem	32	84%
Osoby odwiedzające nie były wypraszane	1	3%
Zbyt dużo osób uczestniczyło w obchodzie, badaniu	13	34%
Nie miałam możliwości, by przygotować się do obchodu, badania	18	47%
Inny powód, jaki?	1	3%
Trudno powiedzieć	0	0%

Czy ma Pani poczucie, że jakaś czynność w szpitalu została wykonana:

Czy ma Pani poczucie, że jakaś czynność w szpitalu została wykonana:

[zobacz wyniki](#)

Suma odpowiedzi: 119

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Za mało delikatnie	46 (39%)	50 (42%)	23 (19%)
Bez Pani zgody	13 (11%)	84 (71%)	22 (18%)
Bez zadbania o Pani prywatność czy intymność	29 (24%)	59 (50%)	31 (26%)

Z jakiego powodu miała Pani poczucie, że personel nie zadbał o Pani prywatność czy intymność?

Z jakiego powodu miała Pani poczucie, że personel nie zadbał o Pani prywatność czy intymność?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 29

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Pozostawianie otwartych, niedomkniętych drzwi	23	79%
Zbyt dużo osób z personelu podczas rozmów, badań	16	55%
Zbyt dużo studentów podczas badań, porodu	3	10%
Rozmowy, badania w obecności innych pacjentek leżących na sali	22	76%
Rozmowy, badania w obecności odwiedzających	4	14%
Inny powód, jaki?	2	7%

Czy zachowanie personelu lub organizacja opieki w szpitalu spowodowały, że czuła się Pani:

Czy zachowanie personelu lub organizacja opieki w szpitalu spowodowały, że czuła się Pani:

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 119

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Zawstydzona	28	24%
Zignorowana	30	25%
Wyśmiana	13	11%
Poniżona	15	13%
Nie odczułam żadnej z powyższych emocji	69	58%

Czy w szpitalu zdarzyła się Pani któraś z poniższych sytuacji (proszę zaznaczyć wszystkie, które się Pani zdarzyły)?

Czy w szpitalu zdarzyła się Pani któraś z poniższych sytuacji (proszę zaznaczyć wszystkie sytuacje, które się Pani zdarzyły)?

[zobacz wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 119

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Musiałam wielokrotnie prosić o zmianę pościeli	9	8%
Mimo wezwania musiałam długo czekać na przyście kogoś z personelu	25	21%
Nie miałam z kim zostawić dziecka podczas korzystania z prysznicza	47	39%
Nie otrzymałam potrzebnego wsparcia w karmieniu dziecka	27	23%
Nie otrzymałam potrzebnego wsparcia w radzeniu sobie z nawalaniem pokarmu, ranami brodawek	21	18%
Nie otrzymałam potrzebnego wsparcia w radzeniu sobie z obniżonym nastrojem	24	20%
Nie pozwolono osobie towarzyszącej być ze mną podczas całego porodu	14	12%
Czułam dyskomfort z powodu odwiedzin u innych kobiet	32	27%
Toaleta/lazienka była brudna	15	13%
Nie miałam dostępu do lodówki, czajnika	23	19%
Wymagano opłaty za poród z osobą towarzyszącą	0	0%
Żadna z powyższych sytuacji nie miała miejsca	43	36%

Czy w szpitalu zdarzyło się Pani, żeby ktoś z personelu (proszę wskazać wszystkie sytuacje, które Pani pamięta):

Czy w szpitalu zdarzyło się Pani, żeby ktoś z personelu (proszę wskazać wszystkie sytuacje, które Pani pamięta):

[zobacz wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 119

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Wymuszał opłaty	0	0%
Szantażował zdrowiem dziecka lub Pani	8	7%
Wyśmiewał	18	15%
Groził	3	3%
Szturczał	1	1%
Policzkował	0	0%
Na siłę rozkładał nogi przy parciu	3	3%
Przywiązał Pani nogi do łóżka porodowego	0	0%
Inna przykra sytuacja, jaka?	8	7%
Nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji	91	76%

Proszę przypomnieć sobie, w jaki sposób personel rozmawiał z Panią. Czy ma Pani poczucie, że w czasie pobytu w szpitalu ktoś z personelu:

Proszę przypomnieć sobie, w jaki sposób personel rozmawiał z Panią. Czy ma Pani poczucie, że w czasie pobytu w szpitalu ktoś z personelu:

[zobacz wyniki](#)

Suma odpowiedzi: 119

	Tak	Nie
Używał niezrozumiałego języka	12 (10%)	107 (90%)
Podnosił głos/krzyczał na Panią	25 (21%)	94 (79%)
Obrażał Panią	14 (12%)	105 (88%)
Wypowiadał niestosowne według Pani komentarze związane z Pani osobą, Pani sytuacją	31 (26%)	88 (74%)
Wyśmiewał Panią	18 (15%)	101 (85%)
Nie odpowiadał na Pani pytania	28 (24%)	91 (76%)
Zwracał się do Pani w trzeciej osobie, np. niech się rozbierze	18 (15%)	101 (85%)
Zwracał się do Pani w sposób poufaly	10 (8%)	109 (92%)
Wywyższał się, traktował Panią z góry	28 (24%)	91 (76%)

Ewentualne zachowania noszące znamiona przemocy słownej lub fizycznej (wyśmiewanie) stanowią potencjalne naruszenie prawa pacjentek do poszanowania godności i intymności (zgodnie z regulacją cz. VI ust. 1 oraz ust. 2 pkt 3 Standardu w zw. z art. 8 oraz 20 ust. 1 i 22 ust. 1 ustawy) oraz prawa do bycia wolnym od tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania (zgodnie z art. 3 i 5 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności).

Natomiast zachowania odbierane jako niekulturalne, chłodne, niesympatyczne, agresywne np.: krzyk, nierespektowanie lub zaprzeczanie odczuciom pacjentki, komentowanie wyglądu, brak pytania o potrzeby i oczekiwania, brak wsparcia - niezależnie od subiektywizmu ich oceny - stanowią potencjalnie naruszenie prawa pacjentek do poszanowania godności i intymności (zgodnie z regulacją VI ust. 2 pkt. 3 Standardu w zw. z art. 8 oraz 20 ust. 1 i 22 ust. 1 i 2 ustawy).

Przykładowe komentarze i odpowiedzi na pytania z ankiety wskazują na możliwość zaistnienia zdarzeń z powyższego zakresu.

3. Z pytań dotyczących wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody oraz informowaniu:

Czy krocze ogolona za Pani zgodą?

Czy krocze ogolono za Pani zgodą?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 29

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Tak	20	69%
Nie	8	28%
Nie pamiętam	1	3%

Czy przed wykonaniem badania wewnętrznego ktoś z personelu pytał Panią o zgodę?

Czy przed wykonaniem badania wewnętrznego ktoś z personelu pytał Panią o zgodę?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 89

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Tak, za każdym razem	21	24%
Tak, ale nie za każdym razem	17	19%
Nie pytano mnie o zgodę w ogóle	40	45%
Nie pamiętam	11	12%

Czy założona Pani wenflon (wktucie do żyły obwodowej)?

Czy założono Pani wenflon (wktucie do żyły obwodowej)?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 95

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Tak, za moją zgodą	53	56%
Tak, bez pytania o zgodę	32	34%
Tak, bez pytania o zgodę i mimo mojego sprzeciwu	0	0%
Nie	7	7%
Nie pamiętam	3	3%

Czy w trakcie porodu miała Pani podaną kroplówkę z oksytocyną?

Czy pytano Panią o zgodę na ten zabieg?

Suma zaznaczeń: 46

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Tak	24	52%
Nie	14	30%
Nie pamiętam	8	17%

Czy w szpitalu czuła się Pani wystarczająco poinformowana o:

Czy w szpitalu czuła się Pani wystarczająco poinformowana o:

[zobacz
wyniki](#)

Suma odpowiedzi: 119

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Przebiegu porodu	30 (25%)	36 (30%)	23 (19%)	16 (13%)	14 (12%)
Swoim stanie zdrowia	32 (27%)	51 (43%)	13 (11%)	12 (10%)	11 (9%)
Stanie zdrowia dziecka w trakcie porodu	40 (34%)	36 (30%)	14 (12%)	17 (14%)	12 (10%)
Stanie zdrowia noworodka	48 (40%)	46 (39%)	17 (14%)	3 (3%)	5 (4%)
W jaki sposób karmić dziecko	40 (34%)	36 (30%)	21 (18%)	15 (13%)	7 (6%)
Zabiegach wykonywanych przy dziecku	35 (29%)	39 (33%)	19 (16%)	18 (15%)	8 (7%)
Kto z personelu sprawuje nad Panią opiekę	19 (16%)	40 (34%)	20 (17%)	18 (15%)	22 (18%)

Sąd Najwyższy w Wyroku z dnia 18 stycznia 2013, IV CSK 431/12 wskazał:

„Z obowiązkami lekarza dotyczącymi samego procesu leczenia wiąże się integralnie obowiązek udzielenia odpowiedniej informacji. Prawidłowe wypełnienie obowiązku poinformowania jest konieczną przesłanką wyrażenia przez pacjenta prawnie wiążącej zgody na ustalone leczenie (określanej mianem zgody "objaśnionej", "poinformowanej" lub "uświadomionej"), a bezskuteczność zgody spowodowana nieudzieleniem właściwej informacji przesądza o bezprawności działania lekarza. Celem spoczywającego na lekarzu obowiązku wyjaśnienia pacjentowi skutków zabiegu operacyjnego jest, by pacjent podejmował decyzję o wyrażeniu zgody na zabieg z pełną świadomością tego, na co się godzi i czego, w tym jakich powikłań, może się spodziewać (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1979 r., IV CR 389/79, OSNC 1980, Nr 4, poz. 81). Obowiązek informacji uregulowany w art. 31 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty obejmuje normalne, przewidywalne, choćby nawet występujące rzadko, ale niedające się wykluczyć, następstwa zabiegu operacyjnego, zwłaszcza gdy mają one niebezpieczny dla życia lub zdrowia charakter; nie oznacza to, by informacja miała zawierać wszystkie możliwe następstwa zabiegu, nawet nietypowe i nieobjęte normalnym ryzykiem podejmowanego zabiegu, które mogą wystąpić w szczególnych wypadkach powikłań (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1999 r., II CKN 511/98, niepublikowany, z dnia 9 listopada 2007 r., V CSK 220/07, niepublikowany i z dnia 3 grudnia 2009 r., II CSK 337/09, P. i M. 2012, nr 2).”.

Prawo do informowania ma charakter fundamentalny i wiąże się bezpośrednio z poszanowaniem godności.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 Konstytucji RP „Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą”. Sąd Najwyższy (Postanowienie z 27 października 2005, III CK 155/05) wskazał:

„Uwagi Sądu Okręgowego uszedł przy tym fakt, że w demokratycznym państwie prawnym wolność jest chroniona w sposób szczególny, w tym także wolność życia prywatnego oraz autonomia dokonywanych wyborów. Wolność jest także jedną z fundamentalnych zasad współczesnej doktryny praw człowieka (por. art. 17 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167, oraz art. 8 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz.

427), w związku z czym również Konstytucja powierza ją specjalnej opiece państwa, zapewniając każdemu wolność i nietykalność osobistą oraz chroniąc życie prywatne, rodzinne, cześć, dobre imię oraz prawo o decydowaniu o swoim życiu osobistym (art. 41 ust. 1 i art. 47 Konstytucji). Jednym z przejawów autonomii jednostki i swobody dokonywanych przez nią wyborów jest prawo do decydowania o samym sobie, w tym do wyboru metody leczenia.”.

Jednym z przejawów wolności jednostki jest również wyrażone w art. 47 Konstytucji RP prawo do prywatności. Przepis ten gwarantuje każdemu prawo do ochrony prawnej życia prywatnego.. Artykuł 47 Konstytucji RP w zakresie prawa do poszanowania życia prywatnego jest repliką art. 8 EKPC. Jak zaważył Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu, pojęcie życia prywatnego jest m.in. prawo do decyzji w sprawie zgody na określony zabieg medyczny.

Powyższe również wskazuje na naruszenie art. 16 ustawy oraz VI ust. 2 pkt. 6 Standardu

4. Sytuacje związane z niepożądanymi działaniami z użyciem przemocy:

Czy ma Pani poczucie, że jakaś czynność w szpitalu została wykonana:

Czy ma Pani poczucie, że jakaś czynność w szpitalu została wykonana:

[zobacz
wyniki](#)

Suma odpowiedzi: 119

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Za mało delikatnie	46 (39%)	50 (42%)	23 (19%)
Bez Pani zgody	13 (11%)	84 (71%)	22 (18%)
Bez zadbania o Pani prywatność czy intymność	29 (24%)	59 (50%)	31 (26%)

Która z tych czynności była wykonana według Pani za mało delikatnie?

Która z tych czynności była wykonana według Pani za mało delikatnie?

[zobacz wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 46

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Badanie wewnętrzne/ginekologiczne	35	76%
Zakładanie wenflonu	9	20%
Lewatywa	0	0%
Nacięcie krocza	4	9%
Szyście krocza	12	26%
Golenie krocza	3	7%
Zdjęcie szwów po szyściu krocza	2	4%
Zakładanie cewnika	7	15%
Włożenie tabletki/czopka	0	0%
Przystawienie dziecka do piersi	13	28%
Inne, Jakież?	3	7%

Czy badanie wewnętrzne na izbie przyjęć odebrała Pani jako typowe badanie ginekologiczne?

[zobacz wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 119

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Tak	87	73%
Nie, było wyjątkowo bolesne i nieprzyjemne	23	19%
Nie miałam badania wewnętrznego na izbie przyjęć	4	3%
Nie pamiętam	2	2%
Nie dotyczy	3	3%

Wskazane odpowiedzi prowadzą do uznania, iż nastąpiło naruszenie art. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych „Nikt nie będzie poddawany torturom lub okrutnemu, nieludzkiemu albo poniżającemu traktowaniu lub karaniu. W szczególności nikt nie będzie poddawany, bez swej zgody swobodnie wyrażonej, doświadczeniom lekarskim lub naukowym. Również dochodzi do naruszeni art. 3 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności „Nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.”.

Czy podczas porodu naciskano (ugniatano) Pani brzuch?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 94

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Tak	23	24%
Nie	67	71%
Nie pamiętam	4	4%

W którym momencie naciskano Pani na brzuch?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 22

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
W I okresie porodu (rozwieranie szyjki macicy)	2	9%
W II okresie porodu (podczas wypierania dziecka)	19	86%
Po narodzinach dziecka	8	36%
Nie pamiętam	1	5%

Czym naciskano na Pani brzuch?

[zobacz
wyniki](#)

Suma zaznaczeń: 22

Opcja odpowiedzi	Liczba zaznaczeń	Procent zaznaczeń
Dłonią	16	73%
Łokciem	6	27%
Całym ciałem, leżąc na mnie	3	14%
Czymś innym, czym?	0	0%

Powyższe odpowiedzi wskazujące na naciskanie brzucha mogą świadczyć o zastosowaniu tzw. chwytu Kristellera. Zabieg Kristellera wiąże się ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia u matki uszkodzenia krocza i zwieracza odbytu (Cosner 1996; De Leeuw 2001, Zetterstrom 1999) oraz pęknięcia macicy (Pan et al. 2002; Vangeenderhuysen, Souidi 2002). Rodzące się dziecko w wyniku zewnętrznego ucisku na macicę narażone jest na złamania kości i uszkodzenie splotu ramiennego (Porażenie Erba) związane ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia dystocji barkowej, niedotlenienie, w skrajnych sytuacjach kończące się zgonem (Simpson, Knox 2001).

Również uszkodzenia mózgu i nerwów u dziecka, mogą wynikać z zastosowania zabiegu Kristellera u matki (Amiel-Tyson, Sureau, Shnider 1988; Murray, Huelsmann 2009).

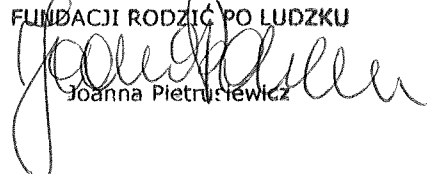
5. Zdajemy sobie sprawę z obciążającego charakteru pracy wykonywanej przez personel medyczny i skali odpowiedzialności. Dlatego też sugerujemy szkolenia dotyczące wiedzy w zakresie laktacji lub warsztaty w zakresie umiejętności miękkich i radzenia sobie ze stresem. Być może warto rozważyć wdrożenie możliwości stałej superwizji lub wsparcia psychologicznego wobec personelu medycznego. Spośród postulowanych we wniosku rozwiązań szczególnie trudnym w implementacji, ale wartym rozważenia wydaje się nam wewnętrzny system zgłaszania nieprawidłowości dostępny zarówno dla pacjentek jak i personelu. Taki system musiałby jednak zabezpieczać możliwość zachowania anonimowości, w szczególności zaś bezpieczeństwa prawnego dla ewentualnych pracowników.

Niezależnie od rozważań co do konkretnych rozwiązań, warto wskazać, że nasze propozycje są dwukierunkowe. Propozycje z lit. a, b to klasyczne działania nakierowane na wykrywanie skonkretyzowanych zdarzeń, choć oczywiście ich statystyka może być asumptem do działań prewencyjnych, jako bazująca na refleksji o zjawiskach. Trzeba też pamiętać, że nieuchronność reakcji na nieprawidłowości jest również formą prewencji. Propozycje z lit. c, d i e petitum to propozycje w zakresie edukacji, wsparcia w rozwoju zawodowym - ogólnie działań prewencyjnych.

Pozostając w przekonaniu, iż obie instytucje łączy zbieżność celów i idei, sprowadzających się do dbania o interes pacjentek i jak najlepsze przebycie przez nie okresu ciąży, porodu i połogu, przy zachowaniu ich praw i ciągłym polepszaniu standardów opieki, mamy nadzieję, na przydatność zebranego materiału dla Państwa praktyki, przeprowadzenia wszystkich lub niektórych z proponowanych rozwiązań, jak i zainteresowania zapoznaniem się i analizą raportu głównego oraz zebranych materiałów (odpowiedzi) z ankiet z opieki w Państwa szpitalu.

Z poważaniem,

PREZES
FUNDACJI RODZIĆ PO LUDZKU

Joanna Pietrusiewicz

Załącznik nr 1

Komentarze kobiet, które urodziły w latach 2017-2019 związane z pobytem w Państwa placówce (pisownia oryginalna), zebrane w ankiecie Fundacji Rodzić po Ludzku:

- I. Proszę opisać sytuację, gdy personel obrażał Panią. Jakie słowa/sformułowania personelu uraziły Panią? Proszę wypisać wszystkie, które Pani pamięta.**

Liczba odpowiedzi: 12

Treść odpowiedzi

- Położna mówiła, że zachowuje się jak nienormalna i że z takim zachowaniem to nadaje się do psychiatryka.
- Podczas badania ginekologicznego przed porodem nieprzyjemne uwagi dotyczące odchodzenia wód płodowych. Podczas porodu komentarze dotyczące przeżywania bólu. I inne np. Mąż w trakcie porodu poszedł do gabinetu z prośbą o zbadanie mnie, na co lekarka odpowiedziała "nie widzi pan, że teraz jem"
- Pani przyszła na następny dzień po cesarce i nas spionizowała wraz z koleżanką ale nie wiedzieliśmy że to oznacza że mamy już wstawać i zajmować się dziećmi. Następnie weszła kolejna pani po 30 minutach i krzyczała że sobie lezymh a nic nie jest przygotowane na wizytę lekarza. Wyzywała od Panius
- "zdejmuj te pantalony, nie będę się przedzierał" Pielęgniarka po CC info wyżej + wizyta ranna przed końcem zmiany ta sama sytuacja wstawaj, trzymaj ta podpache co ty myślisz, że ja nie mam co robić tylko po tobie sprzątać, myłam się na stolku bo nie miałam siły stać, zawołała koleżankę " zobacz jeszcze takiej co się na siedzaco myje nie widziałam" Zbyt mało miejsca na wszystkie przykre zachowania personelu..
- Skurcze zaczęły mi się o godzinie 1 w nocy 21 kwietnia. Urodziłam o godzinie 13.10 od godziny 5 nie radziła sobie już z bólem krzyża i skurczami a słyszałam że przesadzam i wymyślam ponieważ to są skurcze jak na miesiączkę. Mimo zielonych wód przed godziną 10 położna stwierdziła że jestem młoda to se poczekam bo wyolbrzymiam ból. Dawła do zrozumienia że młoda (21lat) chciała dzieciaka to niech cierpi
- Jeden z lekarzy często odzywał się do pacjentek niestosownie. Mi robił uwagi, że mam JUŻ 25 lat a dopiero rodzę pierwsze dziecko. Odzywał się do mnie w bardzo

nieprzyjemny i niekulturalny sposób. Podczas badania lekarz włożył palce i śmiał się do innego, młodego lekarza cytując "Patrz i ucz się jak się wkłada dwa palce w kobietę."

- Np. Patrzcie. Wielka Pani zachowuje się jak księżniczka. Nie ma siły. Rusz się. Co to za fochy. Nikt Ci nie będzie usługiwał.
- To nie zna Pani adresu zamieszkania, tak się kręci że wszystko będzie po niej do sprzątnięcia bo ubrudziła, na izbie przyjęć - ta już się pokłada i więc idzie pierwsza,
- Zarzucono mi że chce dziecko zagłodzić j wymusić podłączenie pod kroplówkę
- Dostałam krwotoku wew.podczas CC prawie dwa dni syna nie miałam przy sobie bo miałam przetaczaną krew i gdy już syna mi dali na noc a byłam jeszcze osłabiona i prosiłam o pomoc przy przewijaniu, przebraniu czy karmieniu to położne mówiły że nie jedna 15 latka lepiej radzi sobie ode mnie, że miałam 9 mówiący na to żeby się nauczyć i że nie tylko ja jestem na oddziale, przez takie odzywki wpadłam w depresję po porodową
- Jak nie chciałam karmić naturalnie położne stwierdziła że myślę tylko o sobie a nie o dziecku.
- cycki, co z pani za matka

II. Proszę opisać sytuację, gdy personel wypowiadał niestosownie według Pani komentarze związane z Pani osobą, Pani sytuacją.

Liczba odpowiedzi: 24

Treść odpowiedzi

- Błagałam o cesarskie cięcie, bo nie miałam już siły, dziecko nie przesuwalo się w ogóle w kanale rodnym, to lekarz powiedział, że tak łatwo to każda by chciała i powiedział, że skoro nie daję się zbadać(badał co chwila i bardzo boleśnie), to on umywa ręce i wychodzi.
- Po odejściu wód płodowych wypowiedziany w bardzo niemiły sposób komentarz pana doktora, że brudzę wszystko dookoła.
- Pani weszła i stwierdziła że mam nieodpowiednie piersi do karmienia piersią i że dziecka nie wy karmie więc nie karmilam dziecka aż nie przyszła Pani odpowiedzialna

od laktacji i uspokoiła mnie tłumacząc że niektóre Panie mówią bzdury u nie warto ich słuchać

- Kto to widział, żeby w XXI wieku kobieta nie wiedziała, jak się dziecko przewija
- Gdy źle się czułam po morfinie.
- Pediatria po porodzie odnośnie tego, że mam anemię, bo dziecko jest różowe, a nie czerwone. Później ta sama dr, że dziecka nie wykarmię, bo mam płaskie brodawki. Karmimy się już prawie 10 mscy
- Pielęgniarka zajmująca się dzieckiem kazała mi go nie podnosić bo ona bujała go 3 godziny, a ja sobie przychodzę i robię co chce.
- Wymienione wyżej
- Taka młoda to niech sobie radzi

III. Proszę opisać sytuację, gdy personel wyśmiewał Panią. Jakie słowa/sformułowania personelu uraziły Panią? Proszę wypisać wszystkie, które Pani pamięta.

Liczba odpowiedzi: 12

Treść odpowiedzi

- Wyśmiewali się ze mnie, że dre się jak wariatka i udaję, że mdleje po to by wymusić cesarkę.
- Wysmiewał wręcz to że mam okropne bóle krzyża nie mam siły już po całym poprzednim dniu i nocy nieprzespanej a do tego wielki ból pleców i skurcze które zdaniem położnej były wymyślone wyolbrzymione
- Pani pielęgniarka wyśmiewała się, że mam problem przystawić dziecko do piersi. Kazała mi złapać głowę dziecka jak pilot i docisnąć do piersi.. Nie bardzo rozumiałam o co jej chodzi.
- Drugie dziecko a nie umie do piersi przystawić. Karmić się nie chce z lenistwa. Wietrz te cycki, a nie je chowasz.
- Księżniczka, co to za fochy.
- Mówiły "jak rozkładałaś nogi to cie nie bolalo" w taki sposób to ona nigdy nie urodzi zdrowego dziecka. (pierwszy poród miałam martwy)

- Dostałam krwotoku wew. podczas CC prawie dwa dni syna nie miałam przy sobie bo miałam przetaczaną krew i gdy już syna mi dali na noc a byłam jeszcze osłabiona i prosiłam o pomoc przy przewijaniu, przebraniu czy karmieniu to położne mówiły że nie jedna 15 latka lepiej radzi sobie ode mnie, że miałam 9 mówiący na to żeby się nauczyć i że nie tylko ja jestem na oddziale, przez takie odzywki wpadłam w depresję po porodową
- Położna, gdy dzień po CC miałam problem żeby wstać
- zła matka bo urodziła drugie dziecko a nie potrafi karmić
- No nie czuje pani że dziecko wychodzi? Ja bym czuła hahaha

IV. Proszę opisać sytuację, gdy personel wywyższał się, traktował Panią z góry.

Liczba odpowiedzi: 15

Treść odpowiedzi

- Praktycznie cały czas można odczuć takie traktowanie podczas pobytu w szpitalu. Pacjentki są traktowane jako głupie, przewrażliwione kobiety.
- Gdy nie mogłam karmić dziecka piersią z powodu złego samopoczucia po podaniu mi zbyt dużej dawki morfiny.
- Byłam traktowana jako młoda gówniara z brzuchem
- No po cesareczce to taka słaba mamusia z pani
- Zabieranie dziecka na badanie i przynoszenie już nakarmionego mlekiem bo płakało. Uwagi o złym przystawianiu do piersi bez pomocy jak zrobić to prawidłowo.
- Traktował lekceważaco. Nie szanowali moich decyzji względem dziecka. Np brak zgody na dokarmianie mm.
- Położna odbierająca poród cały czas zachowywała się jak obrażona, pouczała mnie nieprzyjemnym tonem
- Gdy lekceważyl to co mówię i nie odpowiadał
- Ordynator zmuszał mnie do zignorowania zaleceń lekarza prowadzącego porodu siłami natury, pomimo niedawnej cesarki oraz dużej wagi płodowej dziecka. W końcu w karcie wpisał CC na żądanie.
- Patrzono na mnie jak na kogoś gorszego

- Będąc w szpitalu przed porodem położna laczki pacjentek kopała pod łóżka, wymądrzając się, a mając duży brzuch bardzo ciężko nam było te laczki sięgnąć
- Lekarz powiedział mi, że zamiast robić mi USG w niedzielę to powinien jesc obiad z rodziną.
- Położna wychodziła i wracała kiedy chciała miała czas na kawę a nie była ze mną na sali krzyczała gdy zmęczona chciałam się położyć a nie ciągle stać cały czas próbowała mnie pospieszyć